

Charakterystyka terenu badań

29 września 2012

Badania przeprowadziłam w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Bielsku-Białej. Ośrodek został powołany w 1983 roku jako placówka opiekuńczo-wychowawcza o charakterze resocjalizacyjnym dla młodzieży z zaburzeniami zachowania z normą intelektualną.

W ośrodku funkcjonuje gimnazjum, klasa przysposabiająca do zawodu, klasy zawodowe oraz internat. Przebywają w nim chłopcy i dziewczęta w wieku od 12 do 17 lat.

Wychowankowie kierowani są do ośrodka wyłącznie z terenu byłego województwa bielskiego przez Państwowe Pogotowie Opiekuńcze na podstawie orzeczenia poradni wychowawczo-zawodowych lub orzeczeń sądowych. Ci, którzy wcześniej przebywali w Państwowym Pogotowiu Opiekuńczym są kierowani do ośrodka na podstawie badań diagnostycznych przeprowadzonych w tej placówce.

Wychowankowie trafiają do ośrodka, gdy mają 12 lub więcej lat i negatywne doświadczenia życiowe:

- niepowodzenia szkolne wraz z utratą wiary w siebie, z utrwalonymi reakcjami negatywnymi, np. wagary, ucieczki z domu, kłamstwa, bunt, narkotyzowanie się, picie alkoholu, kradzieże;
- złe przysposobienie w rodzinie, brak pełnej identyfikacji z nią, czego źródłem jest odrzucenie emocjonalne przez rodzinę;
- szukanie kontaktów z rówieśnikami z grup nieformalnych, będących w konfliktach z rodziną i szkołą, w celu znalezienia poczucia bezpieczeństwa i akceptacji.

Zasadniczym zadaniem ośrodka jest:

- zapewnienie okresowej opieki młodzieży wymagającej

odizolowania od dotychczasowego środowiska:

- opracowanie lub weryfikowanie diagnozy psychologicznej i pedagogicznej;
- zapewnienie wychowankom warunków wypełnienia obowiązku szkolnego;
- organizowanie odpowiedniej działalności kompensacyjno-terapeutycznej i resocjalizacyjnej;
- współpraca z rodzicami i opiekunami dziecka oraz ich pedagogizacja celem kształtowania prawidłowych postaw rodzicielskich, zmiany metod postępowania z dziećmi umożliwiającymi im powrót do rodziców lub opiekunów.

Praca opiekuńczo-wychowawcza i resocjalizacyjna ośrodka organizowana jest w oparciu o statut szkoły i internatu, stanowiący załącznik do zarządzania Ministra Oświaty i Wychowania w sprawie organizacji kształcenia społecznego. Statut był podstawą do opracowania wieloletniego programu resocjalizacji.

Opracowany jest też roczny plan pracy, natomiast organizację codziennego życia reguluje rozkład dnia, tygodniowy rozkład zajęć, plan lekcji i regulamin wychowanków.

Szkoła realizuje program edukacyjny z uwzględnieniem obniżonych możliwości intelektualnych uczniów, dlatego dysponuje opracowanym z każdego przedmiotu minimum programowym.

Wynika to z konieczności realizacji założeń nauczania resocjalizującego, opartych na następujących zasadach: dominacji wychowania nad nauczaniem indywidualizacji, stopniowa trudność i odmiennej funkcji oceny szkolnej (S. Górski, 1985, s. 196-198).

Realizując funkcję dydaktyczną szkoła kładzie nacisk na odpowiednie motywowanie wychowanków do nauki, wyrównanie braków w ich wiadomościach i umiejętnościach oraz usuwanie trudności w uczeniu się.

Internat przeznaczony jest dla 80 wychowanków, którzy podzieleni są na grupy, stanowiące jednocześnie klasy w szkole. Jedynie w grupie dziewcząt są wychowanki z różnych klas. Każda grupa liczy od 8 do 12 wychowanków.

Wychowanek przez cały okres pobytu w ośrodku przebywa w tej samej grupie wychowawczej prowadzonej przez tych samych wychowawców.

Internat spełnia funkcję opiekuńczą, zapewniając okresową opiekę wychowankom. Funkcję wychowawczą realizuje przez organizowanie różnorodnych zajęć sprzyjających rozwojowi osobowości wychowanków, kształtowaniu podstawowych nawyków, prawidłowych postaw, zainteresowań norm życia społecznego.

Od 1988 roku ośrodek prowadzi filię na terenie miasta o nazwie Terapeutyczny Oddział Dzienny przy Poradni Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży, która przeznaczona jest dla dzieci mieszczących się w normie intelektualnej lecz przejawiających zaburzenia emocjonalne. Filia dysponuje 16 miejscami. Organizuje zajęcia lekcyjne oraz pozalekcyjne zajęcia opiekuńcze, ściśle współpracuje z pracownikami służby zdrowia, głównie psychologiem, psychiatrą i pielęgniarką.

Oprócz terapii dzieci, prowadzi również terapię rodziców. Spotkania z nimi odbywają się dwa razy w miesiącu.

Całokształtem działalności ośrodka kieruje rada pedagogiczna, podzielona na trzy stałe zespoły problemowe: zespół do spraw szkoły, internatu i diagnostyczno-terapeutyczny, który programuje proces resocjalizacji i czuwa nad jego przebiegiem. Jest więc głównym ośrodkiem inspirowującym i decydującym o kierunkach pracy terapeutycznej całej placówki. Zespół, którym kieruje dyrektor obraduje cztery razy w roku szkolnym.

Ma pierwszym posiedzeniu dokonuje analizy sytuacji każdego wychowanka w oparciu o dokumentację i ustala indywidualny program resocjalizacji dla każdego z nich. Czynności te dokonywane są w oparciu o dokładne rozpoznanie diagnostyczne,

dokonane przez pedagoga i psychologa oraz analizę dokumentacji wychowanka, zawierające między innymi wywiady środowiskowe, wyniki badań pedagogicznych, psychologicznych i lekarskich.

Efektem pierwszego posiedzenia są przygotowane dla wychowawców indywidualne karty wychowanków z ustaloną prognozą pedagogiczną, która jest podstawą organizowania oddziaływań terapeutycznych, zarówno w szkole jak i w internacie.

Wychowawcy zobowiązani są do prowadzenia teczek osobowych wychowanków, w których gromadzą niezbędne informacje o ich zachowaniu i postępach w resocjalizacji. Na kolejnych posiedzeniach zespół dokonuje analizy i oceny postępowania z wychowankami czyli dokonuje oceny i weryfikacji opracowanego wcześniej indywidualnego programu resocjalizacyjnego. Tak więc efektem tych posiedzeń jest weryfikacja wcześniejszej diagnozy i ustalenie aktualnych wskazań pedagogicznych .

Na ostatnim posiedzeniu w roku szkolnym, zespół diagnostyczno-kwalifikacyjny dokonuje oceny całorocznych oddziaływań terapeutycznych, przeprowadza rekwalizacje i wnioskuje do sądów rodzinnych o zastosowanie opieki zastępczej dla wychowanków zwalnianych z ośrodka.

Pod koniec roku szkolnego wychowawcy grup sporządzają także szczegółowe opinie o wychowankach, które pozostają w teczkach osobowych i przesyłane są do sądów rodzinnych w miejscu zamieszkania wychowanków.

Ośrodek zatrudnia pedagoga i psychologa, których zadaniem (oprócz omówionej już funkcji diagnostycznej) jest organizowanie zajęć terapeutycznych, indywidualnych i grupowych. W ramach tych zajęć stosowane są różnorodne techniki: socjodrama, psychodrama, gry i zabawy socjoterapeutyczne, treningi interpersonalne, indywidualne rozmowy psychoterapeutyczne, zebrania społeczności terapeutycznej w grupach wychowawczych.

Jeśli potrzebujesz pomocy w pisaniu nowej pracy z pedagogiki,

to polecamy serwis [pisanie prac z pedagogiki](#) - fachowa pomoc w pisaniu prac.